

GENESIS

Seper Beresit

GENESIS

Alle Schrift is door God ingegeven
en nuttig om te leren,
te weerleggen, te verbeteren
en te onderwijzen in de gerechtigheid,
opdat de mens Gods volkomen is,
tot alle goed werk ten volle toegerust.'

(2Tim.3:16,17)

'Want hen die Hij tevoren heeft gekend, heeft Hij ook tevoren bestemd
om aan het beeld van zijn Zoon gelijkvormig te zijn,
opdat Hij de eerstgeborene zou zijn onder vele broeders.' (Rm.8:29)

GENESIS

De literaire context van Genesis 1-11:26

- ❖ **Het geheel** (de 5 boeken) is meer dan de som van de (aparte) delen
- ❖ *Wat is het centrale thema van de 5 boeken van Mozes?*
- ❖ Een chronologische & geografische vooruitgang verenigt deze 5 boeken
- ❖ Egypte → Sinai → velden van Moab → toerusting voor de intocht in het land
- ❖ *Is er één centrale passage in 'Mozes' die de opeenvolgende ontwikkelingen verklaart?*

'Jahweh nu zei tegen Abram: Ga uit uw land, uit uw familiekring en uit het huis van uw vader, naar het land dat Ik u wijzen zal. Ik zal u tot een grote natie maken, u zegenen en uw naam groot maken. Wees een zegen. Ik zal zegenen wie u zegenen, en wie u vervloekt, zal Ik vervloeken; en in u zullen alle 'familieclans' van de aardbodem gezegend worden.' (Gen.12:1-3)

- ❖ Abraham verlaat zijn land en gaat in geloof op zoek naar het land dat God hem wijzen zal
- ❖ Mozes vooruitzicht naar de bouw van een heiligdom op een berg in het land (Koninkrijk van God)

GENESIS

De literaire context van Genesis 1-11:26

- ❖ Het geheel is meer dan de som van de delen
- ❖ *Wat is het 'centrale thema' van de 5 boeken van Mozes?*
- ❖ Een chronologische & geografische vooruitgang verenigt deze 5 boeken
- ❖ Egypte → Sinai → velden van Moab → toerusting voor de intocht in het land
- ❖ *Is er één centrale passage in 'Mozes' die de opeenvolgende ontwikkelingen verklaart?*

'Jahweh nu zei tegen Abram: Ga uit uw land, uit uw familiekring en uit het huis van uw vader, naar het land dat Ik u wijzen zal. Ik zal u tot een grote natie maken, u zegenen en uw naam groot maken. Wees een zegen. Ik zal zegenen wie u zegenen, en wie u vervloekt, zal Ik vervloeken; en in u zullen alle 'familieclans' van de aardbodem gezegend worden.' (Gen.12:1-3)

- ❖ God **'zegt'** → Vervulling met leven en kracht tot **vermenigvuldiging & overwinning**

'En God zegende hen en God zei tegen hen: Wees vruchtbaar, word talrijk, vervul de aarde en onderwerp haar, en heers over de vissen van de zee, over de vogels in de lucht en over al de dieren die over de aarde kruipen!' (Gen.1:28)

GENESIS

De literaire context van Genesis 1-11:26

- ❖ Het geheel is meer dan de som van de delen
- ❖ *Wat is het 'centrale thema' van de 5 boeken van Mozes?*
- ❖ Een chronologische & geografische vooruitgang verenigt deze 5 boeken
- ❖ Egypte → Sinai → velden van Moab → toerusting voor de intocht in het land
- ❖ *Is er één centrale passage in 'Mozes' die de opeenvolgende ontwikkelingen verklaart?*

'Jahweh nu zei tegen Abram: Ga uit uw land, uit uw familiekring en uit het huis van uw vader, naar het land dat Ik u wijzen zal. Ik zal u tot een grote natie maken, u zegenen en uw naam groot maken. Wees een zegen. Ik zal zegenen wie u zegenen, en wie u vervloekt, zal Ik vervloeken; en in u zullen alle 'familieclans' van de aardbodem gezegend worden.' (Gen.12:1-3)

- ❖ God **'zegt'** → Vervulling met leven en kracht tot vermenigvuldiging & overwinning
- ❖ Jezus 'zegt' de discipelen → 'geestelijke' vermenigvuldiging in de kracht van de Geest
→ de poorten van de hades zullen hen niet overweldigen

GENESIS

De literaire context van Genesis 1-11:26

- ❖ Het geheel is meer dan de som van de delen
- ❖ *Wat is het 'centrale thema' van de 5 boeken van Mozes?*
- ❖ Een chronologische & geografische vooruitgang verenigt deze 5 boeken
- ❖ Egypte → Sinai → velden van Moab → toerusting voor de intocht in het land

Jafeth: Naar dezen zijn de kustlanden der volken in hun landen verdeeld, elk naar zijn taal, naar hun 'familiëclans,' onder hun volken. (Gen.10:5)

Dit waren de zonen van **Cham** naar hun 'familiëclans,' naar hun talen, in hun landen, in hun volken. (Gen.10:20)

Dit waren de zonen van **Sem** naar hun 'familiëclans,' naar hun talen, in hun landen, naar hun volken.

Dit zijn de geslachten der **zonen van Noach** naar hun 'familiëclans,' in hun volken.

En van dezen verdeelden zich de volken op de aarde na de vloed. (Gen.10:30,31)

- ❖ Gods relatie met alle 'familiëclans' → hun verhouding met Abraham en zijn 'zaad'
- ❖ Want het is Gods doel om door Abraham, Gods grote natie, Gods Koninkrijk op te richten!

GENESIS

De literaire context van Genesis 1-11:26

- ❖ Het geheel is meer dan de som van de delen
- ❖ **Wat is het 'centrale thema' van de 5 boeken van Mozes?**
- ❖ Een chronologische & geografische vooruitgang verenigt deze 5 boeken
- ❖ Egypte → Sinai → velden van Moab → toerusting voor de intocht in het land
- ❖ ***Is er één centrale passage in 'Mozes' die de opeenvolgende ontwikkelingen verklaart?***

'Jahweh nu zei tegen Abram: Ga uit uw land, uit uw familiekring en uit het huis van uw vader, naar het land dat Ik u wijzen zal. Ik zal u tot een grote natie maken, u zegenen en uw naam groot maken. Wees een zegen. Ik zal zegenen wie u zegenen, en wie u vervloekt, zal Ik vervloeken; en in u zullen alle 'familieclans' van de aardbodem gezegend worden.' (Gen.12:1-3)

- ❖ Gen.1-11:26 vormt dus de inleiding op deze centrale passage in de 5 boeken van Mozes
- ❖ Gen.1-11:26 vormt dus de introductie tot het 'hoofdverhaal' van Genesis & hele Bijbel!
- ❖ Het leert ons het wereldbeeld & de achtergrondgeschiedenis → belofte & roeping Abram

GENESIS

De 'zegen' gerichtheid binnen het boek Genesis

- A **Scheppingsverhaal**: **eerste begin**; Goddelijke zegen 1: 1–2: 3
 - B **Zonde van Adam**: naaktheid; naaktheid zien / bedekken; vloek 2: 4–3: 24
 - C **Geen nako** "En God zegende hen en God zei tegen hen: 4: 1–16
 - D **Afstamm** Wees vruchtbaar, word talrijk, vervul de aarde...! (Gen.1:28)
 - E **Afstamn** nach 5: 1–32 (5:2!)
 - F **De val**: 'Toen zegende God Noach en zijn zonen en Hij zei tegen hen:
 - G **Bekn** Wees vruchtbaar, word talrijk en vervul de aarde!' (Gen.9:1)
-
- A' **Zondvloedverhaal**: omkering van de schepping; **nieuw begin**; Goddelijke zegen 6: 9–9: 19
 - B' **Zonde van Noah**: naaktheid; naaktheid zien / bedekken; vloek 9: 20-29
 - C' **Afstammelingen van jongere, rechtvaardige zoon Jafeth** 10: 1–5
 - D' **Afstammelingen van de zondige zoon Ham** 10: 6–20
 - E' **Afstammelingen uitverkoren zoon Sem**: tien generaties van Noach tot Terah 10: 21–29
 - F' **De val: rebelse verbintenis** (Toren van Babel) 11: 1–9
 - G' **Beknopte inleiding tot Abraham, door wie God de mensheid zal zegenen** 11: 10-26
- Roeping Abraham + de zegen belofte** (12:1-3)

GENESIS

Indeling en structuur

1:1 – 2:3

Proloog

2:4 – 4:26

Dit is wat uit de hemel en de aarde voortkwam...

5:1 – 6:8

Dit is het boek van de 'afstammelingen' van Adam

6:9 – 9:29

Dit zijn de 'afstammelingen' van Noach

10:1 – 11:9

Dit zijn de 'afstammelingen' van de zonen van Noach

11:10-26

Dit zijn de 'afstammelingen' van Sem

11:27 – 25:11

Dit zijn de 'afstammelingen' van Terah

25:12-18

Dit zijn de 'afstammelingen' van Ismaël

25:19 – 35:29

Dit zijn de 'afstammelingen' van Izak

36:1-8

Dit zijn de 'afstammelingen' van Ezau

36:9 – 37:1

Dit zijn de 'afstammelingen' van Ezau

37:2 – 50:26

Dit zijn de 'afstammelingen' van Jakob

'TOLEDOT' → nakomelingen, geslachten, nageslacht, de familiegeschiedenis

GENESIS

Indeling en structuur

1:1 – 2:3

Proloog

2:4 – 4:26

Dit zijn de 'toledot' van de hemel en de aarde

5:1 – 6:8

Dit is het boek van de 'toledot' van Adam

6:9 – 9:29

Dit zijn de 'toledot' van Noach

10:1 – 11:9

En dit zijn de 'toledot' van de zonen van Noach

11:10-26

Dit zijn de 'toledot' van Sem

11:27 – 25:11

En dit zijn de 'toledot' van Terach

25:12-18

En dit zijn de 'toledot' van Ismaël

25:19 – 35:29

En dit zijn de 'toledot' van Isaak

36:1-8

En dit zijn de 'toledot' van Esau

36:9 – 37:1

Dit zijn de 'toledot' van Esau

37:2 – 50:26

Dit zijn de 'toledot' van Jakob

GENESIS

Indeling en structuur

1:1 – 2:3

2:4 – 4:26

5:1 – 6:8

6:9 – 9:29

10:1 – 11:9

11:10-26

11:27 – 25:11

25:12-18

25:19 – 35:29

36:1-8

36:9 – 37:1

37:2 – 50:26

Proloog

Dit zijn de 'toledot' van de hemel en de aarde

Dit is het boek van de 'toledot' van Adam

Dit zijn de 'toledot' van Noach

En dit zijn de 'toledot' van de zonen van Noach

Dit zijn de 'toledot' van Sem

En dit zijn de 'toledot' van Terach

En dit zijn de 'toledot' van Ismaël

En dit zijn de 'toledot' van Isaak

En dit zijn de 'toledot' van Esau

Dit zijn de 'toledot' van Esau

Dit zijn de 'toledot' van Jakob

GENESIS

'toledot' overgangsverzen

1:1 – 2:3 Proloog

2:4 – 4:26 Dit zijn de 'toledot' van de hemel en de aarde

'Toen begon men de naam van Jahweh aan te roepen' → inleiding op Noach, de aanbidder

5:1 – 6:8 Dit is het boek van de 'toledot' van Adam

'Noach vond genade in de ogen van Jahweh' → cruciaal voor het zondvloed verhaal

6:9 – 9:29 Dit zijn de 'toledot' van Noach

'al de dagen van Noach waren 950 jaar; en hij stierf' → overgang van oude naar nieuwe wereld

10:1 – 11:9 En dit zijn de 'toledot' van de zonen van Noach

'Daarom noemt men haar Babel, omdat Jahweh daar de taal der gehele aarde verward heeft → context voor het verhaal van Sem en Jahweh hen vandaar over de gehele aarde verstrooid heeft'

11:10-26 Dit zijn de 'toledot' van Sem

'Toen Terach 70 jaar geleefd had, verwekte hij Abram;' → overgang naar het verhaal van Abram

GENESIS

Indeling en structuur

1:1 – 2:3

Proloog

2:4 – 4:26

Dit zijn de 'toledot' van de hemel en de aarde

5:1 – 6:8

Dit is het boek van de 'toledot' van Adam

6:9 – 9:29

Dit zijn de 'toledot' van Noach

10:1 – 11:9

En dit zijn de 'toledot' van de zonen van Noach

11:10-26

Dit zijn de 'toledot' van Sem

11:27 – 25:11

En dit zijn de 'toledot' van Terach

25:12-18

En dit zijn de 'toledot' van Ismaël

25:19 – 35:29

En dit zijn de 'toledot' van Isaak

36:1-8

En dit zijn de 'toledot' van Esau

36:9 – 37:1

Dit zijn de 'toledot' van Esau

37:2 – 50:26

Dit zijn de 'toledot' van Jakob

GENESIS

Indeling en structuur

	Proloog	1:1 – 2:3	
I	Dit zijn de 'toledot' van de hemel en de aarde	2:4 – 4:26	1
II	Dit is het boek van de 'toledot' van Adam	5:1 – 6:8	2a
III	Dit zijn de 'toledot' van Noach	6:9 – 9:29	
	En dit zijn de 'toledot' van de zonen van Noach	10:1 – 11:9	
IV	Dit zijn de 'toledot' van Sem	11:10-26	2b
	En dit zijn de 'toledot' van Terach	11:27 – 25:11	
	En dit zijn de 'toledot' van Ismaël	25:12-18	
	En dit zijn de 'toledot' van Isaak	25:19 – 35:29	
En dit zijn de 'toledot' van Esau	36:1-8; 36:9 – 37:1		
V	Dit zijn de 'toledot' van Jakob	37:2 – 50:26	

GENESIS

Indeling en structuur van Genesis 1-11:26

Proloog	1:1 – 2:3
Dit zijn de 'toledot' van de hemel en de aarde	2:4 – 4:26
Dit is het boek van de 'toledot' van Adam	5:1 – 6:8
Dit zijn de 'toledot' van Noach	6:9 – 9:29
En dit zijn de 'toledot' van de zonen van Noach	10:1 – 11:9
Dit zijn de 'toledot' van Sem	11:10-26

GENESIS

De vormgeving van een cultuur/samenleving

GENESIS

De vormgeving van een cultuur/samenleving

GENESIS

'Nu dan, vrees Jahweh,
dien Hem in oprechtheid en trouw,
doe de goden weg
die uw vaders gediend hebben
aan de overzijde van de rivier en in Egypte,
en dien Jahweh'
(Jozua 24:14)

GENESIS

'Mensenkind, er waren twee vrouwen,
dochteren van één moeder.
Zij bedreven hoererij in Egypte;
in hun jeugd bedreven zij al hoererij.
Daar werden zij in hun borsten geknepen,
daar werden hun maagdelijke tepels betast.
Dit waren hun namen: Samaria is Ohola
en Jeruzalem Oholiba.'
(Ezech. 23:3,4)

GENESIS

De achtergrondwereld van Genesis

- ❖ Doorheen de geschiedenis is Genesis op 'vele manieren' geïnterpreteerd...
- ❖ **Genesis is ook voor ons geschreven, maar is in beginsel niet aan ons gericht !!**
- ❖ Mozes schreef dit boek tijdens de woestijnreis → **Wie is Jahweh, de God v/d aartsvaders?**

'En Mozes werd onderwezen in alle wijsheid van de Egyptenaren en was machtig in zijn woorden en werken.' (Hd.7:22)

'Toen zei Jahweh tegen Mozes: Schrijf dit ter gedachtenis in een boek...' (Ex.17:14)

- ❖ **Egypte is spreekwoordelijk de moederschoot waarin Jahweh Israel heeft 'groot' gebracht**
'wees niet bevreesd om naar Egypte te trekken, want Ik zal u daar tot een groot volk maken.' (Gen.46:3)
- ❖ Egyptische religie is van bijzonder belang voor de studie van Exodus en... **Genesis 1 & 2**

'Want Ik zal in deze nacht het land Egypte doortrekken en alle eerstgeborenen, zowel van mens als dier, in het land Egypte slaan en **aan alle goden van Egypte** zal Ik gericht en oefenen, Ik, Jahweh'
(Ex.12:12, vgl: Num.33:4, 2Sam.7:23)

GENESIS

De achtergrondwereld van Genesis

'...zeg tot hen: zo zegt Jahweh de Heer: op de dag dat Ik Israel uitverkoos, zwoer Ik een eed aan het nageslacht van het huis van Jakob en Ik maakte Mij aan hen bekend in het land Egypte; ja, Ik zwoer hun een eed en zei: Ik ben Jahweh, uw God.

Op die dag zwoer Ik hun, dat Ik hen uit het land Egypte zou leiden naar een land dat Ik voor hen uitgezocht had, vloeiende van melk en honig; een sieraad is het onder alle landen.

En Ik zei tot hen: laat ieder de gruwelen, waarop zijn ogen gevestigd zijn wegwerpen; verontreinigt u niet met de afgoden van Egypte. Ik ben Jahweh, uw God.

Maar zij waren weerspanning tegen Mij en wilden naar Mij niet luisteren; niemand wierp de gruwelen, waarop zijn ogen gevestigd waren weg, en de afgoden van Egypte verlieten zij niet, zodat Ik overwoog mijn grimmigheid over hen uit te storten, mijn toorn ten volle over hen te brengen in het land Egypte.

Maar Ik heb gehandeld ter wille van mijn naam, om die niet te ontheiligen voor de ogen van de volken

in het midden waarvan zij woonden, waaraan Ik Mij voor hun ogen bekendgemaakt had door hen uit het land Egypte te leiden. Ik leidde hen uit het land Egypte en bracht hen in de woestijn. (Ezech.20:4-10)

GENESIS

De achtergrondwereld van Genesis

- ❖ Egyptische religie is van bijzonder belang voor de studie van Exodus en... *Genesis 1 & 2*

'Het gevaar bestaat erin dat we onbewust onze ideeën, cultuur of wereldbeeld opleggen aan de tekst.

Evenzo mogen we niet gefrustreerd en geïrriteerd raken dat het enige moeite kost om de tekst te interpreteren.

Hoe vaak heb ik de reactie gehoord: *'Ah, alleen u de experts kunnen nu de Bijbel lezen?'*

'Ik zou denken dat als God wilde dat ik te weten kwam wie hij was, hij het niet zo moeilijk zou maken!'

Dat is net als een (Engelstalige) zendeling die zegt: 'Als God wil dat ik deze groep mensen hier bereik, dan zal Hij ze allemaal helpen om Engels te leren.' Efficiënte uitleggers moeten proberen de culturele achtergrond van het oude Nabije Oosten te begrijpen, net zoals efficiënte zendingen de cultuur, de taal en het wereldbeeld moeten leren van de mensen die ze proberen te bereiken (met het evangelie).'

(Walton, John H.. Genesis (The NIV Application Commentary) (p. 23). Zondervan Academic. Kindle Edition.)

- ❖ De 'goddelijke inspiratie' v/d tekst, mag de culturele - historische setting *niet overschaduwen*
- ❖ Dit zet de lezer aan om de boodschap te zoeken *door de tekst, te lezen 'naar de letter'*
- ❖ We leggen eigen vooronderstellingen op aan de tekst → maximum gevaar voor manipulatie!

GENESIS

De achtergrondwereld van Genesis

'...zeg tot hen: zo zegt Jahweh de Heer: op de dag dat Ik Israel uitverkoos, zwoer Ik een eed aan het nageslacht van het huis van Jakob en Ik maakte Mij aan hen bekend in het land Egypte; ja, Ik zwoer hun een eed en zei: Ik ben Jahweh, uw God.

Op die dag zwoer Ik hun, dat Ik hen uit het land Egypte zou leiden naar een land dat Ik voor hen uitgezocht had, vloeiende van melk en honig; een sieraad is het onder alle landen.

En Ik zei tot hen: laat ieder de gruwelen, waarop zijn ogen gevestigd zijn wegwerpen; verontreinigt u niet met de afgoden van Egypte. Ik ben Jahweh, uw God.

Maar zij waren weerspanning tegen Mij en wilden naar Mij niet luisteren; niemand wierp de gruwelen, waarop zijn ogen gevestigd waren weg, en de afgoden van Egypte verlieten zij niet, zodat Ik overwoog mijn grimmigheid over hen uit te storten, mijn toorn ten volle over hen te brengen in het land Egypte.

Maar Ik heb gehandeld ter wille van mijn naam, om die niet te ontheiligen voor de ogen van de volken in het midden waarvan zij woonden, waaraan Ik Mij voor hun ogen bekendgemaakt had door hen uit het land Egypte te leiden. Ik leidde hen uit het land Egypte en bracht hen in de woestijn. (Ezech.20:4-10)

- ❖ Het 'vervolgverhaal' aan de voet van de berg Sinai is inmiddels bekend...
- ❖ Een incident met grote gevolgen, *dat diep gegrift staat in het collectief geheugen van Israel*

The image features a stone wall background. A horizontal band across the middle contains the word "GENESIS" in a large, bold, serif font. The letters are light yellow and have a cracked, weathered texture, matching the cracked brown background of the band. The stone wall is composed of irregular, greyish-brown blocks with dark mortar lines.

GENESIS